

Kyynelpussin tähystysleikkaus eli DCR

Miksi kyynelpussin leikkaus tehdään?

Kyynelpussin leikkauksella (DCR) pyritään helpottamaan toistuvan ja kroonisen kyynelpussitulehduksen aiheuttamia oireita. Pääsääntöisesti nenän kautta tähystysleikkauksena ja harvoin (lähinnä murtumien jälkitiloissa) voidaan joutua tekemään DCR osittain ihoviillon kautta silmänurkasta.

DCR

- tehdään yleensä nukutuksessa
- tehdään sieraimen kautta tähystintä käyttäen
- käsittää kyynelpussin sisäseinämän avaamisen uudeksi laskuaukoksi nenäonteloon yläosaan
- silmän puolelta kyynelkeitä pitkin asetetaan kyyneltieletkut paikoilleen nenäontelon puolelle.

Toimenpiteen jälkeen

Toimenpiteen jälkeen parina ensimmäisenä päivänä voi esiintyä veristä limaisuutta leikatulta puolelta. Leikatun puolen sierain on tukkoinen, ja liman mukana on alkuvaiheessa myös verta. Osalla potilaista on myös satunnaisesti eritteisyyttä silmän sisänurkan kyynelpisteistäkin ja ylä- tai alaluomen turvotusta sekä pientä mustelmaa.

Vuodon ehkäisemiseksi on tärkeää välttää ponnisteluja ja muuta verenpainetta nostavaa toimintaa, kuten saunomista, alkoholin käyttöä koko sairasloman ajan. Kuuman tai lämpimän ruuan ja juoman nauttiminen lisää verenkiertoa nenän limakalvoilla ja suurentaa jälkiverenvuotoriskiä. Niskaan asetettu jääpussi ja makaaminen kylkiasennossa rauhoittavat verenvuotoa. Mikäli vuoto ei kotikonstein lakkaa, tulee ottaa yhteyttä toimenpiteen tehneeseen sairaalaan. Toimenpidepäivänä ravitsemuksen tulee olla viileää.

Normaaliin leikkauksesta toipumiseen kuuluu pieni lämpöily. Yli 38 asteen nouseva tai useita päiviä jatkuva kuume, vaatii lääkärin hoitoa. Nenän alueella voi tuntua aritusta, mutta kipu on harvoin voimakasta. Lääkkeeksi riittävät yleensä ilman reseptiä saatavat kipulääkkeet.

Nenä on tukkoinen ensimmäisten viikkojen ajan johtuen leikkauksen aiheuttamasta nenän limakalvon turvotuksesta ja mahdollisista sulavista materiaaleista. Niistäminen on kiellettyä viikon ajan, verenvuodon ehkäisemiseksi ja etteivät nenätamponit poistuisi ennenaikaisesti. Sairasloma on yleensä 1-2 viikkoa DCR-leikkauksesta.

Paikallishoito kyyneltieleikkauksen jälkeen

Leikatun puolen sierainta kostutetaan leikkauksen jälkeisestä aamusta alkaen päivittäin useaan otteeseen öljytippoilla (esimerkiksi A-Vita-tipat) ohjeen mukaisesti. Öljyllä vältetään leikkausalueen karstoittuminen.

Leikatun puolen silmään tiputetaan silmätippoja leikkauksen jälkeisestä aamusta alkaen päivittäin ohjeen mukaisesti (esimerkiksi Oftan Dexa-Chlora -tipat).

Kyynelteissä on silmän puolelta nenään vietyä kyyneltieletku, jonka päät ovat solmittuina nenäkäytävän puolella. Silmän sisänrkassa sijaitseva kyyneltieletkun osa on ainoa ulos näkyvä kohta. Tällä parin millimetrin kyyneltieletkusta näkyvällä osalla on joskus taipumus nousta koholle itsestään tai vahingossa silmän sisänrkkaa koskettaen potilas saa sen esille. Tässä tapauksessa letkua voi yrittää itse painella kevyesti takaisin.

Mahdolliset ongelmat

Mikäli alla mainittuja ongelmia ilmenee, tulee olla yhteydessä leikkaukseen sairaalaan:

- kyyneltieletku ei ole painettavissa omatoimisesti takaisin paikoilleen
- runsas verenvuoto nenästä tai nielusta
- kuume yli 38 astetta
- lisääntyvä kipu tai keskikasvoalueen turvotus.